

Til landets kommuneoverleger

Kopi til landets fylkesmenn

Deres ref.:

Vår ref.:

20/10546-51

Dato:

18.08.2020

Kjære kolleger,

Sommeren ble da nokså rolig i de fleste kommunene, men noen utbrudd og klynger ble oppdaget. Vi prøver å samle erfaringer (og tar gjerne imot oppsummeringer fra dere). Én viktig lærdom er iallfall at kommunene må ha **beredskap for raskt å trappe opp kapasiteten for testing og smitteoppsporing** når noe skjer.

Vi har nå passert 10 000 meldte tilfeller. (Det reelle antallet tror vi er nærmere 40 000.) Vi takker dere for innsatsen så langt. Dessverre ser vi ennå ikke slutten av denne epidemien. Derfor må vi finne en vei framover der vi forsøker å finne smitteverntiltak som holder situasjonen under kontroll samtidig som samfunnet skal fungere.

Vi håper dere har nytte av [håndboka for kommuneoverleger](#). Vi fikk mange titalls kommentarer til utkastet og forsøkte å forbedre boka etter deres innspill. Vi tenkte å forbedre håndboka etter hvert som dere og vi får erfaringer med nye lokale utbrudd, så send gjerne innspill til utbrudd@fhi.no.

Ny risikovurdering: lokale utbrudd

I [risikovurderingen](#) fra fredag ser vi for oss at bildet framover blir lokale utbrudd som skal oppdages og håndteres lokalt før de blir regionale eller nasjonale problemer. Dere har hovedansvaret for det, men vi vil støtte dere.

Kontakt oss tidlig dersom dere opplever utbrudd eller økning i antall tilfeller. Varsle oss om utbrudd på www.vesuv.no eller på telefon til Smittevernvakta 21 07 63 48. Fylkesmannen kan bistå med å bringe sammen nabokommuner for gjensidig bistand.

Forresten, si fra hvis det er temaer dere vil ha omtalt i kommende risikovurderinger eller på annen måte. Send forslag til preben.aavitsland@fhi.no.

Nytt nettseminar og spørretime for kommuneleger

Torsdag 27. august klokka 10.00 – 11.30 arrangerer vi nytt nettseminar med spørretime om covid-19 og smitteverntiltak for kommuneleger.

Først vil FHI ha en innledning om håndtering av ulike typer utbrudd i kommunen og deretter svarer en gruppe av oss på det dere måttet ønske. Spørsmål sendes inn underveis. Se mer informasjon: <https://www.fhi.no/om/kurs-og-konferanser---oversikt/webinar-med-sporretime-for-kommuneleger-smittevern-og-handtering-av-covid-1/> Ingen påmelding.

Lavere terskel for testing

Testing er viktig for å oppdage skjult spredning i kommunen og deretter for målrettet leting etter smittede. De [nye testkriteriene](#) kan sammenfattes i én setning: Alle som selv mistenker at de er smittet av covid-19, bør få anledning til å teste seg.

Litt mer spesifikt anbefaler FHI at følgende bør testes

1. Alle med akutt luftveisinfeksjon eller andre symptomer på covid-19
2. Alle som har vært utsatt for smitte med covid-19, enten som nærkontakt eller etter reise i land eller region med høy forekomst de siste 10 dagene
3. Andre grupper kan testes etter vurdering av lege. Ved test av personer som ikke har symptomer og ikke er smitteeksponerte, må positiv test bekreftes av ny test.

Vi ber dere tenke over informasjonsflyten i teststasjoner; mye informasjon kan innhentes allerede ved prøvetaking:

- Teststasjonens ansvarlige leger har ansvar for at prøvesvaret formidles til pasient og fastlege.
- Prøvesvar er også tilgjengelig for pasienter på helsenorge.no, og i kjernejournal for helsepersonell.
- Teststasjonens ansvarlige leger har ansvar for at MSIS-meldingen om positive svar sendes til oss så raskt som mulig (samme dag), gjerne elektronisk på <https://klinikermelding.fhi.no>.

Bedre muligheter for testing

Vi vet at mange av dere jobber intenst for å bygge opp kapasiteten for innbyggerne, blant annet med egne teststasjoner. I tillegg bygger flere kommuner teststasjoner nær lufthavner, havner eller grensepasseringer der mange ankommer Norge fra utlandet.

Helsedirektoratet krever kapasitet på 1,5 % av innbyggerne per uke med mulighet til økning til 5 %. Kommunelegene har en viktig oppgave i å bistå kommunens kriseledelse i å nå denne kapasiteten.

Trenger dere personell til oppgaven? Over sju tusen helsepersonell har registrert seg som [tilgjengelige på Nasjonalt helsepersonell](#).

Enklere karantenebestemmelser

Det er nå bare ett karanteregime (ikke en løsere karantene for nærkontakter utenfor husstanden). Dermed er «[husfiguren](#)» blitt enklere. Materiellet på flere språk oppdateres så fort vi klarer det.

Vi bistår nå Helsedirektoratet og departementet med å forenkle paragrafene om karantene i covid-19-forskriften. Her har endringene de siste månedene gjort paragrafene veldig vanskelige å tolke.

Antall testede i kommunen

Fylkesmannen spør dere om hvor mange testede (og andel positive) dere har i kommunen. Disse indikatorene henter vi fra MSIS-labdatabasen og legger ut for dere på nettsida for Sykdomspulsen. Logg deg inn på <https://spuls.fhi.no/>. (Vi håper å få til at Fylkesmannen eller Helsedirektoratet henter dataene direkte hos oss i stedet for å spørre dere om dem.)

Nasjonalt smittesporingsteam

Siden starten av epidemien har vi hatt ei smitteoppsporingsgruppe som har bistått kommuner og tatt større ansvar ved store, kommuneoverskridende smitteoppsporinger. Grappa skal nå styrkes betydelig. Hovedjobben med smitteoppsporing skal fortsatt gjøres i kommunene, se [veiledningen](#). Vi kommer tilbake med mer informasjon.

Smittede i offentlig transport

Vi legger nå ut [ei liste](#) over kommunekryssende offentlig transport (fly, tog, buss, båt) der vi vet det har vært smitteførende personer. Dermed kan vi nå potensielt eksponerte personer som ikke blir fanget opp av den vanlige smitteoppsporingen i kommunene. (Personer vi har oversikt over ut ifra setenummer eller liknende, vil vi informere dere om direkte.)

Ring oss på Corona Hotline eller send oss melding på smittesporing@fhi.no med detaljer om offentlige transportter som bør publiseres på denne måten, altså følgende transportter der smitteførende personer har vært og der saken ikke kan håndteres lokalt:

- Fly: Alle flyvninger innenlands og utenlands.
- Skip: Alle seilaser innenlands og utenlands med reisetid over 1 time
- Tog: Alle regiontog med reisetid over 1 time
- Buss: Alle langdistansebusser med reisetid over 1 time

Personer som har vært på disse transportene, bes følge med på egen helse og eventuelt teste seg ved symptomer.

Vi kommer tilbake til dere med planer om å utvide slik publisering til også offentlige steder og arrangementer hvor en covid-19 smitteførende person kan ha eksponert et ukjent antall personer for smitte.

Bruk av munnbind

Vi [anbefaler](#) munnbind i kollektivtrafikken når det er mye smitte i kommunen og det ikke er mulig å holde 1 m avstand.

Skolestart

Vi minner om veilederne og [annen informasjon](#) om smittevern i barnehager og skoler. Vi anbefaler tett samarbeid med skoleledelsen i kommunen.

Tilsyn med serveringssteder

Vi vet at flere av dere har ført tilsyn med at serveringssteder har overholdt reglene i sommer. Vi hører gjerne om erfaringene deres, send til preben.aavitsland@fhi.no.

Nettsteder

Vi minner om de tre viktigste nettstedene for informasjon og veiledning:

- FHIs koronasider med statistikk, vurderinger, råd og veiledning:
<https://www.fhi.no/sv/smittsomme-sykdommer/corona/>

- Helsedirektoratets koronasider med beslutninger, veiledere og opplæringsmateriell: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus>
- Helse Norges side for publikum: <https://helsenorge.no/koronavirus>

Vennlig hilsen

Preben Aavitsland, Trude Arnesen og Line Vold